نووسەر:
مامۆستا ئوسامە تەوحیدی (شارەزووری)

یاری تۆپی پێ و حکم بغیر ما انزل الله لەڕوانگەی عەقیدەی دەولەی ئیسلامیەوە

لەکتێبی مداد القلم فی حکم لاعبی کرة القدم ـی مکتب البحوث والدراسات ـی دەوڵەتی ئیسلامی پەڕەی ١٥ و ١٦ هاتوە

یاریزانەکانی تۆپێن لەهەڵبژاردە وتیپە نێودەوڵەتیەکان فەرمیەکان ـی سەربەیەکێتی نێودەوڵەتی بۆیاری تۆپێن بەناوی فیفا یان جگە لەوەش هەموویان کفری گەورەی دەرخەر لەئیسلامیان ئەنجامداوە لەڕووانگەی حوکم وتحاکم ـەوە.

نووسەر:

مامۆستا ئوسامە تەوحیدی شارەزووری

ساڵی ئامادەکردنی نامیلکە:

١٤٤٧ هـ

الدولة الإسلامية
خلافة على منهاج النبوة

بسم الله الرحمن الرحيم

یاری تۆپی پێ و حكم بغير ماانزل الله لەڕوانگەی عەقیدەی دەولـەی ئیسلامیەوە

لەکتێبی مداد القلم فی حکم لاعبي كرة القدم ـی مکتب البحوث والدراسات ـی دەوڵەتی ئیسلامی پەڕەی 15 و16 هاتوە

یاریزانەکانی تۆپێن لەهەڵبژاردە وتیپە نێودەوڵەتیەکان فەرمیـەکان ـی سەربەیەکێتی نێودەوڵەتی بۆیاری تۆپێن بەناوی فیفا یان جگە لەوەش هەموویان کفری گەورەی دەرخەر لەئیسـلامیان ئەنجامداوە لەڕووانگەی حوکم وتحاکم ـەوە .

یاری تۆپێن جگەلەوەی ئامانج لێی دوورخستنەوەی گەنجانی ئیسلامە لەئامانجـە گەورەکان وبەفیڕۆدانی کات و شەڕە جوێن و چاولێکەریە بۆکافران وخۆشوبهاندنە بـەکافران جگەلەهەموو مەفسدەکانی وەکـ شیخ حمود التويجري رحمه الله ـدەفەرموێت

الصورة الموجودة الآن لكرة القدم محرمة من سبعة أوجه

ئەوشێوەی یاریکردنەی تۆپی پێ کەهەیە لەئێستادا حەرامـە لەحەوت ڕووەوە

أن فيها تشبه بالكفار، لأنها على هذه الصورة من عاداتهم.
خۆشوبهاندن ـی تێدایە بەکافران چونکە ئەنجام ـدانی بەوشێوازە لەنەریتی کافرانە وە هەروەها ڕێگرە لەیادی الله تعالی وە هۆکارە بۆتوش بوون بەزیان وەیاریکردن پێی خراپەیە و وەستانەوەیە بەرامبەر نیعمەتەکان ـی الله بەسوپاس نەکردنی وە لەنێوان یاریزانەکان بێ ڕێزی وبێ ئەدەبی وجوێن فرۆشـی هەیە وە دەرکەوتنی عەورەت

بـەڵام ئـێمە لێرەدا جەخت لەسەر ئەوەدەکەینەوە یاری تۆپی پـێ ئەوەی کەئێستا هەیە ئەنجام دەدرێت وخەڵـک سەیری دەکەن دەچێتە نێو بابەتی حوکمکردن بەغەیری شەریعەت ـی الله لەشـەرع ـدا واجبە لەسەر موسڵمانان لەهەموو کێشـە وکاروبارەکانی ژیانیان ویەکلاکردنەوەی هەقەکان بەشـەرع ـی الله دیاری بـکەن و چارەسەری بکەن هیچ شـتێـک نیە کەپێویستمان بەحوکم ـی شەرع نەبێت واتا ناکرێ بڵێین ئێمە حوکم ـی شەرعمان دەوێت لەهەموشتێـکدا تەنها لەیاری تۆپی پێ نەبـێت ئەمە ڕەفزکردنەوەی شەرع ـی الله لەبابـەتێکدا
الله ـدەفەرموێت

﴿ وَأَنِ ٱحْكُم بَيْنَهُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ وَٱحْذَرْهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنۢ بَعْضِ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ إِلَيْكَ ۖ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَٱعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُصِيبَهُم بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ لَفَـٰسِقُونَ ﴾ :

دیسان دەبێ هەر بەو بەرنامە لەناو جوولەکەو گاورو خەڵکانـی تریشدا، حوکم و بڕیار بدەیت کە الله ناردوویەتـی وە نابێ شوێنی هەواو ئارەزووی

ئەوانە بکەوی و چەواشـەت بکەن ولەڕێگەی هەقت لات بەن. هۆشیاربە! لەو ڕێنمایانەی الله بۆی ناردوی لاڕێت نەکەن ئینجا ئەگەر لە داوەرێی و بڕیاری تۆ، ڕوویان وەرگێڕاو، نەهاتنە سەرحوکمی تۆ ئەوا چاک بزانە کە الله دەیەوێ -بەهۆی تاوانەکانیانەوە- تۆڵەیان لێ بسێنێت خۆ بێگومان زۆرینەی خەڵک لەڕێ دەرچوون و لایانداوە.

ئێستا بابزانین یاری تۆپی پێ لەسەر چی یاسایەک بەڕێوە دەبرێت لەسەریاسای (فیفا)کە تێدا هاتوە

① ئەگەر کەسێک بەئەنقەست دەست وقاچ و ئەندامی یاریزانێکی شکاند ئەوا #سزاکەی کارتێکی سـورە !

بەڵام لەئیسلام ـدا قیصاص هەیە واتا ئەگەر بەبەڵگەوە سەلمێنرا کەسێ ئەندامی یاریزانێکی شکاند لەناویاریەکدا ئەوا یان بەهەمان شیوە تۆڵەی لێدەکرێتەوە یاخود بەسوڵح لێی خۆش دەبێت بەڵام دەبینیت یاسای فیـفا لەبڕی یاسای ئیسلام وقیصاص کارتێ سوری ـداناوە

② یاساکانی فیفا ناچێتە نێو بابەتی ڕێکخستن ـی ئیداری چونکە ڕێکخستنی ئیداری بریتیە لەدیاریکردنی شێوازی یاریکردنەکە وکاتی یاریکردن ئەمـما بابەتی دەست وقاچ شکاندن کەلەشـەرعدا حوکم ـی لەسەر

هاتوه ئەوان حوکمەکەی دەگۆڕن بەکارتێکی سور ئەمە ڕەدکردنەوەی حوکم ـی الله یە

وە یاریزانەکان لەنێوان خۆیاندا کەڕێکدەکەون وپابەند وملکەچـی یاساکانی (حەکمی یاریەکە دەبن) کەواتا ڕێککەوتون لەسەر حوکمکردن بەغیری ماانزل الله جا بەراوردێ بکەن لەنێوان ڕێکەوتن لەسەر یاسا موخالفەکان ـی فیفا لەگەڵ حاڵی یەهود

ئیمام ـی أحمد و**مسلم** گێڕاویانەتەوە لە **البراء بن عازب** فەرمووی

مر على النبي صلى الله عليه وسلم بيهودي محمم (مسود وجهه) فدعاهم، فقال: هكذا تجدون حد الزاني في كتابكم؟ قالوا: نعم، فدعا رجلا من علمائهم فقال: أنشدك بالله الذي أنزل التوراة على موسى هكذا تجدون حد الزاني في كتابكم؟ فقال: لا والله، ولو لا أنك نشدتني بهذا لم أخبرك! نجد حد الزاني في كتابنا الرجم، ولكنه كثر في أشرافنا، فكنا إذا زنى الشريف تركناه، وإذا زنى الضعيف أقمنا عليه الحد، فقلنا: تعالوا حتى نجعل شيئا نقيمه على الشريف والضعيف، فاجتمعنا على التحميم والجلد

پێغەمبەر صلى الله عليه وسلم بەلای جولەکەیەکا تێپەڕی دەمچاوی ڕەشکرابوو **پێغەمبەر** صلى الله عليه وسلم بانگی یەهودی کرد فەرمووی ئایا سزای زیناکار لەکتێبەکەتان دەمچاو ڕەشکردنە ؟ وتیان بەڵێ

پێغەمبەر صلی الله علیه وسلم زانایەکی جولەکەکانی بانگکرد ووپێی فەرموو سوێندت ئەیەم بەالله ئەوە حوکم ـی زیناکارە لەکتێبەکەتان؟ زاناکە وتی نەوالله ئەگەر سوێندت نەداباام پێم نەدەگوتیت سزای زینا لەکتێبەکەمان ڕەجم ـە بەڵام چوونکە زینا لەناو کەسە پایەدارەکانمان زیادی کرد کاتێ کەسێ پایەدار زینای کردبایە حەدمان لەسەر جێ بەجێ نەدەکرد بەڵام ئەگەر کەسێ بێ دەسەڵات زینای کردبایە حەدمان لەسەر جێ بەجێدەکرد بۆیە بڕیارمان یا وتمان **#وەرەن_بایاسایەک_دابنێنین** لەسەر دەسەڵاتدار وبێ دەسەڵات پەیڕەوی بکەین بۆیە **#هەمووومان_کۆبوینەوە_کەسزای زیناکار دەمچاو ڕەشکردن بێت .**

کەواتا یاریزانەکان بەحەکەم ـەوە ڕێککەوتون لەسەر ئەوەی لەبڕی حوکم ـی قیصاص و سوڵحی شەرعی سزاکە **کارتێکی سوربێت**

③ لەیاسای یاریەکەدا هاتوە گەر کەسێ بێ شەڕبکات لەناو یاریەکە مافی ئەوەی هەیە سکاڵا بکات لەشەڕکار ومافی خۆی بەیاسای دەوڵەت وەربگرێتەوە ئەمەش ڕێگەدانە بەگەڕاندنەوەی حوکم ـە بۆدادگاکان

④ وە هەریاریزانێ پێچەوانەی یاساکانی یاریەکە بجولێتەوە ئەوە سزا دەدرێت ئەگەرچی ئەو پێچەوانەکردنە بۆیاساکە بەپێی شەرعیش بێت

⑤ لەوانەیە بپرسیت ئێستا دەسەڵاتی شەرعی نیە قیصاص جێ بەجێ بکات بۆیە لەبڕی تۆڵەکردنەوە بەقیصاص کارتێکی سور وسزادان بەدەرکردن لەیاریەکە دانراوە

لەوەڵامــدا دەڵێین

ئەگەر دەسەڵاتی شەرعی نەبێت مانای ئەوەنیە بۆئێمە حەڵاڵە داخلی یاریکردنێ ببین کەرێکەوتن بێت لەسەر گۆڕینی حوکم ـی قیصاص بەکارتێکی سور چونکە لەسەر ئێمە واجبە سزای دەست درێژکار بەشەرع چارەسەربکرێت جا ئەگەر نەتوانرا تۆڵەی لێ بکرێتەوە ئەوا بەسوڵحی شەرعی چارەسەر دەکرێت نەک لەبنچینەوە یاسایەک دابنرێت هەموو یاریزانەکان بەویاسایەوە پابەند بکرێن

شێخ ـی ئیسلام ابن تیمیه رحمه الله لەبارەی یاریەک کەلەسەردەمانی پێشوتر بەربڵاوبوو یاریەک هەبوو بۆڕاوکردن خەڵکانێک بەتۆپەڵێکی خڕ کەلەئاسن وقوڕ دروست دەکرا بەکەوان دەیان هاویشت پێی دەوترا **(رماة البندق)** بندق هاوێژەکان بۆئەم یارییە یاسای تایبەتیان بۆ دارشت شێخ ـی ئیسلام لەبارەی ئەم یارییە کەتەنها ڕاوکردن بوو بەیاسایەک پێچەوانەی یاسای ئیسلام ـدەفەرموێت

وكذلك القوانين التي وضعوها بمنزلة الشريعة، ويقدمون فيها أكابرهم، يسألونهم فيفتوهم، ويحكمون بينهم بغير ما أنزل الله، بل يحكم بجهالته، من جنس يساق التتر، وسوالف الأعراب، وشر من ذلك.

وقد قال تعالى: ومن لم يحكم بما أنزل الله فأولئك هم الكافرون [المائدة: 44].

بەهەمان شێوەئەو یاسایانەی کەدانراوە بۆئەو یاریە لەڕیزی شەریعەت دانراوە وە سەرەگەورەکانی ئەم یاریەیە پێشدەخرێن ویرسیاریان لێدەکرێت و بڕیاریان لێوەردەگیرێت وسەرگەورەکانیشیان حوکم لەنێوانیاندا بەجگە لەحوکمی قورئان دەکەن لەنێوانیدا حوکم بەنەفامیەت ـی خۆیان دەکەن ئەمانە لەڕیزی تەتار و دەشتەکیە ئەعرابیەکانن وبەڵکو لەوانیش خراپترن الله تعالى ـدەفەرمویێت (ئەوانەی دادوەری ناکەن بەوەی الله دایبەزاندووە ئائەوانە بێ باوەڕن)

وحكامهم يحكمون بالجهل وبغير ما أنزل الله، يرفعون من لم يأمر الله ورسوله برفعه، ويخفضون من لم يأمر الله ورسوله بخفضه،ويسقطون ويجرمون من خالف بعض قوانينهم المبتدعة

وە حاکمەکانی ئەم یاریە حوکم بەنەفامیەت و بەجگە لەدابەزێنراوی الله دەکەن کەسانێ بەرزدەکەنەوە کەالله ورسولەکەی فەرمانیان نەکردووە بەبەرزکردنەوەی وەکەسانێ دەخەن کەالله وڕەسولەکەی صلی الله علیه وسلم پلەی ئەوکەسەیان نزم نەکردۆتەوە وە هەرکەسێکیش پێچەوانەی یاسا داهێنراوەکانیان بکات بەتاوانباری دادەنێن.

جامع المسائل 7/299

حوكمــی یاریزانەكان و حەكـەم كاتێ بەیـاسای فیفا یاری بەڕێوە دەبەن

شـێخ ـی ئیسـلام **ابن تیمیه** ـدەفەرمویێت

ليس لأحد أن يحكم بين أحد من خلق الله ; لا بين المسلمين ولا الكفار ولا الفتيان ولا رماة البندق ولا الجيش ولا الفقراء ولا غير ذلك : إلا بحكم الله ورسوله . ومن ابتغى غير ذلك تناوله [ص: 408] قوله تعالى { أفحكم الجاهلية يبغون ومن أحسن من الله حكما لقوم يوقنون } وقوله تعالى { فلا وربك لا يؤمنون حتى يحكموك فيما شجر بينهم ثم لا يجدوا في أنفسهم حرجا مما قضيت ويسلموا تسليما }

هیچ کـەسێ بۆی نیە دادوەری بکات لەنێوان دروستکراوانی الله تعالی نەلەنێوان موسڵمانان و نەلەنێوان کافران ونەلەنێوان (یـاریزانەکانی) بندق هاوێژەکان ونەلەنێوان سەربازەکـان وهەژارەکان بۆی نیە حوکم بکات ئـیلا بەحوکمی الله ورسولەکەی نەبێت صـلی الله علیه وسلم الله ـدەفەرمویێت (ئایا ئەوانە یاسای نەفامیان ئەوێت جاکێ هەیە یاساکانی وەکـ یاسای الله باشترین بێت بۆگەلانێـک کەخاوەن یەقین بن) ـوە ـدەفەرمویێت (نەخێر سـوێند بەپەروەردگارت ئیمانیان نیە تاوەکـ تۆنەکەن بەدادوەر لەوەی ڕوودەدات لەنێوانیاندا وەپاشان لەدڵەوە نارەحەت نەبن بەبڕیارەکەت وبەتەواوی ملکەچ ـی ببن)

فيجب على المسلمين أن يحكموا الله ورسوله في كل ما شجر بينهم ومن حكم بحكم البندق وشرع البندق أو غيره مما يخالف شرع الله ورسوله وحكم الله ورسوله وهو يعلم ذلك : فهو من جنس التتار الذين يقدمون حكم " الياسق " على حكم الله ورسوله/مجموع الفتاوی 35/408

بۆیه واجبه لەسەر تێكڕای موسڵمانان حوكم بەحوكمی الله ورسولەكەی بكەن صلى الله عليه وسلم لەهەركێشە وناكۆكیەک كەڕوودەدات لەنێوانیاندا **#وەهەركەسێک** حوكم بكات بەحوكمی(یاساكانی یاری) **#البندق** و بەرنامەی البندق یان جگەلەوەش(وەک یاسای فیفا كەبۆتۆپێن دانراوە پێچەوانەی شەریعەتە) وە بزانێت(واتا دوای ئەوەی پێی گەیشت) ئەوا ئەوكەسە وەک تەتار(كافرەكانی تەتار) وایە كە تەتاریش حوكمی غەیری الله یان پێش حوكمكردن بەحوكمی الله دەخست .

كەواتا ئێستا هەرچی یاری تۆپی پێ هەیە لەسەر یاساكان ی فیفا دەكرێت جا یاری نێودەوڵەتی بێت یان یاری نێوان شارەكان یان یاری نێوان گەنجان هەمووی بەو یاسایانە دەڕوات بەڕێوە كەواتا یاری تۆپێن لەسەر ئەم ئەساسە دەچێتە نێو بابەتی ڕێكەوتن لەسەر حكم بەغیری شەرعی الله ئەمە جگە لەهەموو موخالەفاتە شەرعیەكانی تر تەنها بەپوختی جەختمان لەسەر لایەنی سزاكانی یاساكە كردەوە

کەسزاوپاداشت لەیاریەکەدا بەبێ گەڕانەوە بۆحوکم ـی شەرع دیاری دەکرێت و یاساکان ـی یاریەکە کراوە بەیاسایەکـی گشتی ویاریزانەکان بەویاسایە پابەند دەکرێن

الحمد لله رب العالمين

اللهم صل على محمد وآل محمد

الدولة الإسلامية

خلافة على منهاج النبوة

ساڵی ئامادەکردن : ١٤٤٧ هـ